

■ УДК 7.071.4:787.61(477.54)

В. М. Ткаченко, кандидат мистецтвознавства, доцент, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, м. Харків

ВОЛОДИМИР ДОЦЕНКО І ЙОГО ГІТАРНА ШКОЛА (ДО 25-ТИРІЧЧЯ КЛАСУ ГІТАРИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ МИСТЕЦТВ ІМ. І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО)

Екстрапольовано суть категорій «виконавський стиль», «індивідуальний стиль музиканта-виконавця» на особистість і творчість видатного харківського музиканта — заслуженого артиста України, професора, визнаного голови сучасної харківської гітарної школи В. Доценка.

Послідовно розглядаються різні аспекти його діяльності — виконавство, педагогіка, організаторська діяльність, класифікуються світоглядні та художні принципи мислення і творчості музиканта.

Ключові слова: музичний стиль, виконавський стиль, індивідуальний стиль музиканта-виконавця, професор В. І. Доценка, харківська гітарна школа.

В. Н. Ткаченко, кандидат искусствоведения, доцент, Харьковский национальный университет искусств имени И. П. Котляревского, г. Харьков

ВЛАДИМИР ДОЦЕНКО И ЕГО ГИТАРНАЯ ШКОЛА (К 25-ТИЛЕТИЮ КЛАССА ГИТАРЫ ХАРЬКОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА ИСКУССТВ ИМ. И. П. КОТЛЯРЕВСКОГО)

Экстраполируется суть категорий «исполнительский стиль», «индивидуальный стиль музыканта-исполнителя» на личность и творчество выдающегося харьковского музыканта — заслуженного артиста Украины, профессора, признанного главы современной харьковской гитарной школы В. Доценка.

Последовательно рассматриваются различные грани его деятельности — исполнение, педагогика, организаторские аспекты, классифицируются мировоззренческие и художественные принципы мышления и творчества музыканта.

Ключевые слова: музыкальный стиль, исполнительский стиль, индивидуальный стиль музыканта-исполнителя, профессор В. И. Доценка, харьковская гитарная школа.

V. M. Tkachenko, Candidate of Art Criticism, Associate Professor, Kharkiv National University of Arts I. P. Kotlyarevsky, Kharkiv

VOLODYMYR DOTSENKO AND HIS GUITAR SCHOOL (TO THE 25-TH ANNIVERSARY OF THE GUITARCLASSAT KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY OF ARTS I. P. KOTLYAREVSKY)

The author explores the individual performingstyle of Prof. V. Dotsenko — Merited Artist of Ukraine, renowned head of the modern-school of guitar playing and teachingin Kharkiv.

The following components of V. Dotsenko's activity are reviewed—performance, pedagogy, and organizational aspects. Ideological and artistic principles of thinking and creative work of the musician are classified.

Key words: style in music, performing style, individual style of the musician-performer, Prof. V. Dotsenko, the guitar school in Kharkiv.

Постановка проблеми. У 2014 р. виповнилося 25 років з моменту відкриття на кафедрі народних інструментів України Харківського національного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського класу гітари, створеного за ініціативи професора, заслуженого артиста України В. І. Доценка. Виконавський і педагогічний досвід, набутий за ці роки, відбився у високих творчих результатах, завдяки яким харківська гітарна школа та її лідер В. Доценка набули визнання не тільки в Україні, а й за її межами.

Актуальність теми визначається необхідністю наукового осмислення діяльності В. Доценка, створення його творчого портрета в контексті проблем сучасного гітарного мистецтва.

Мета статті — виявити особливості творчого стилю В. Доценка як лідера сучасної харківської гітарної школи, охарактеристи стиль В. Доценка як гітариста-інтерпретатора, його репертуарну політику, ставлення до улюбленого інструмента, методів викладання, світоглядних і естетичних настанов творчості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наявній нині літературі з гітарного мистецтва відомості про В. Доценкає, переважно, суто інформаційними. Аспекти стилю гітариста як виконавця і педагога розкриваються лише в статті Л. Шаповалової [11]. Окремі характеристики творчого стилю В. Доценка наявні в періодичній пресі, а також на сторінках спеціальних гітарних журналів, де ознаки цього стилю висвітлюються в інтерв'ю і бесідах [1]. Джерелом систематизації відомостей про В. Доценка є його статті про гітарне мистецтво [3], де розкриваються переваги гітариста у виборі репертуару, а також його виконавські принципи як інтерпретатора.

Виклад основного матеріалу. Творчість В. Доценка як визначного голови сучасної харківської гітарної школи, гітариста і педагога потребує наукової систематизації, щопов'язано зі значенням його діяльності не тільки в межах Харкова, але й України та Європи, де виконавський стиль В. Доценка набув заслуженого визнання. Це стосується і педагогічної сфери діяльності В. Доценка: його учні більше 70 разів ставали лауреатами престижних національних та міжнародних конкурсів, а випускник університету — уже доволі відомий гітарист Марк Топчій, сольний концерт котрого відбувся

у всесвітньовідомому концертному залі Карнегі-Хол. У 2014 р. відзначали 30-річчя педагогічної діяльності В. Доценка, а його виконавська кар'єра почалася ще раніше, що дозволяє підбити деякі підсумки. Характеризуючи діяльність музиканта, його творчі досягнення, слід мати на увазі не тільки його основну спеціалізацію, але й ширший спектр особистісних і суспільно значущих чинників, котрі створюють творчий портрет художника. В. Доценко — музична особистість, для котрої основна спеціалізація, тобто гітарна, не є переважною і самоцінною. Це не свідчить про відсутність концентрації творчості майстра на цьому інструменті, оскільки як і великий Андрес Сеговія, В. Доценко міг би сказати: «музика — океан, а гітара — острів у цьому океані».

У наявних публікаціях про творчість В. Доценка, його власних інтерв'ю, статтях, методичних розробках простежується думка про універсальний тип музиканта, якого має прагнути сучасний виконавець-гітарист. Критерій універсалізму при збереженні акценту на основній спеціалізації — головна якість, що визначає стиль сучасного музиканта-інтерпретатора. Доречно навести роздуми Г. Орджонікідзе про терміни, які зазвичай застосовуються до виконавського мистецтва — «виконавець» і «інтерпретатор»: «Серед музичних термінів немає недолучнішого поняття, ніж виконавець. У самому цьому слові пригнічується можливість дії з власної волі, власної ініціативи, заради індивідуальної мети» [7, с. 64]. Що стосується терміна «інтерпретатор», то він «доцільніший, але не до кінця. Інтерпретація — роз'яснення сенсу об'єктивно вже існуючого. Інтерпретатор — це музикант, котрий більшою чи меншою мірою опановує сенс уже створеного» [там само].

Таким чином, значення обох термінів є творчо вторинним, що суперечить основному завданню будь-якого художника-творця. Адже творчість — це завжди прагнення до створення чогось нового. У цьому разі йдеться про творчість як стиль, якщо розуміти під останнім спосіб пізнання дійсності вусій її повноті. У широкому сенсі музичний стиль — це «особистість, утілена в музичних звуках» [6, с. 20]. Музичне звучання, «запрограмоване» композитором і втілене виконавцем-інтерпретатором — «живильне середовище» для музикантів і слухачів, які вбачають (чують) у музиці її високий філософський та естетико-поетичний зміст і призначення. Для досягнення цього сенсу необхідні певні дані музиканта, насамперед його вміння формувати і розвивати «свідомість слуху», еквівалентне, згідно з Т. Чередниченко, категорії «музичне мислення» [10, с. 42]. Якість слуху як інструменту «мислення музикою» і «про

музику» — головна здатність музиканта, яку повною мірою опанував В. Доценко. Це підкреслюють усі, хто чув його гру і спілкувався з ним поза виконавською сферою. У рецензії на CD «Барви» (2003), у якому зібрані кращі зразки гітарних інтерпретацій В. Доценка, В. Хлоповський (один з представників відомої сімейної гітарної династії, однокурсник і друг В. Доценка в Академії Гнесіних) зазначає: «Володимир Доценко — насамперед музикант, а потім уже гітарист. І це найважливіший і ключовий момент творчості цього самобутнього, яскравого представника класичної гітарної школи України» [9].

Аналогічно стиль В. Доценка характеризує Л. Шаповалова: «На нашу думку, основним показником Я-образу виконавського стилю цієї непересічної особистості є якість універсалізму. Це означає, що виконавський стиль Доценка визначається не тільки професійними й особистісними характеристиками, але вживанням, повним «входженням» в об'єкт інтерпретації — Я-образ автора і виконуваної музики» [11].

До творчої постаті В. Доценка цілком прийнятним є поняття «musicus poeticus», яким барокові теоретики називали не тільки «практичного музиканта», котрий виконує музику, але й представника виконавського мистецтва високого суспільного рангу. Слід навести слова І. Кунау, сказані в ту епоху, коли виконавство ще тільки виходило з анонімної сфери та персоніфікувалося в особистостях видатних майстрів: «По суті, слово «віртуоз» має сенс моральний і навіть державний; воно означає, що людина, яка заслужила це звання, благородна і має неабиякий розум і знання у своїй сфері. (...) Віртуоз — це музикант, який досконало опанував своє мистецтво і може принести задоволення будь-яким вухам; будучи сформованим майстром, (...)віртуоз повинен не тільки добре грати, а й знати теорію, тобто основи і всі закони музики, вміти розумно й переконливо вести суперечку і водночас ознайомлювати слухачів з різними правилами мистецтва, оскільки, якщо він не обізнаний у цих питаннях, як би добре не грав, опиниться на тій же сходинці, як птах, який уміє добре співати тільки свою пісеньку» [5, с. 148].

В. Доценко повністю відповідає критеріям музиканта-виконавця, про які ще у XVIII ст. говорив І. Кунау. Для цього гітариста-віртуоза мистецтво гри на інструменті — відображення складних процесів, що відбувалися в історії світової музики, подій сучасності, особистого ставлення до них. Виконавське мистецтво В. Доценка, подібно до мистецтва видатного актора, котрий, перетворюючись в образи, запропоновані в театральній п'єсі, завжди

залишається самим собою, містить, таким чином, говорячи словами Л. Шаповалової, «двосуб'єктність, орієнтацію на Іншого-в-собі»; виконавство завжди при цьому передбачає і «зворотний зв'язок» у вигляді «спрямованості на себе», в разі якої розкриваються «специфічні здібності сприйняття як повноцінного спілкування», «сама можливість адекватного взаєморозуміння» [12]. Виконавський стиль В. Доценка має якість, визначену Л. Гаккелем як «стильна гра», що означає «виразність» як вищий результат будь-якої виконавської творчості [2, с. 75–76]. Така якість гри притаманна тільки істинним віртуозам, долучається до «точки дотику» з композиторських стилів, причому в широкому діапазоні їх прояву. Справжній виконавець як «провідник» композиторських ідей, зазвичай, рівнозначний в інтерпретаціях різних стилів і жанрів музики, створеної для його улюбленого інструмента. Виразні засоби «виконавського центру» [8, с. 227] у взаємодії з композиторським текстом створюють індивідуальний стиль музиканта-виконавця, що визначається, згідно з О. Катрич, як «відповідна специфічності його музичного світобачення система виразних засобів, яка, зберігаючи цілісність, функціонує в якості опорного фактора перетонування різних композиторських стилів» [4, с. 9].

Система світобачення (М. Римський-Корсаков називав це «музичним звукооглядом») В. Доценка має широкий діапазон, зумовлений всебічною ерудицією музиканта. При цьому стилі і твори, які відповідають його творчим інтересам не тільки належать до різних епох і шкіл, але й відображають особисті пріоритети гітариста. Характеризуючи репертуар В. Доценка, необхідно звернути увагу на той факт, що його формування відбувалося під впливом музики Е. Віла-Лобоса і Л. Брауера — цих «філософів бунтарського духу», на думку Б. Хлоповського. Творам цих композиторів для гітари — від малих форм до концертів з оркестром — властиві різноманітні образи, призначені для специфічного гітарного репертуару. Обидва вони — професійні композитори, працюють у різних жанрах, а гітара для них — багатофункціональний інструмент-оркестр, якому «доступно все» — від камерно-ліричної кантилени і вишуканої поліфонії до масштабних концертно-симфонічних фресок драматичного змісту.

Для В. Доценка «образ гітари» асоціюється, насамперед, з Іспанією та Латинською Америкою — «першої» та «другої» батьківщинами інструмента. У репертуарі гітариста багато іспанської музики: перекладання фортепіанних п'єс І. Альбеніса, М. де Фальї, оригінальні твори для гітари Х. Родріго, зокрема його Концерт для гітари

з оркестром «Аранхуес» і «Фантазія для шляхетного лицаря» для гітари з оркестром тощо. У музиці Е. Віла-Лобоса, яка захоплює В. Доценка всеосяжністю і неповторним колоритом національних бразильських жанрів, гітарист убаचाє можливість підкреслити значення гітари в музиці ХХ ст., того періоду розквіту, який засвідчив передові позиції інструмента в академічній концертній практиці.

Серед творів Е. Віла-Лобоса в репертуарі В. Доценка — віртуозні «П'ять прелюдій» і «Дванадцять етюдів» для соло-гітари, де повною мірою представлена сучасна техніка гри на інструменті, втілена композитором, котрий майстерно володіє виразними ресурсами і технікою гри на ньому. З музики Л. Брауера В. Доценко, як палкий прихильник творчості видатного кубинського композитора, грає в концертах диптих «Хвала танцю», триптих «Чорний декамерон», концертну п'єсу «Кубинський пейзаж з дзвіночками», «20 Концертних етюдів», Концерт №3 для гітари з оркестром «Елегантний» тощо.

Сам В. Доценко в інтерв'ю для журналу «Гітарист» про свої репертуарні переваги говорить так: «Мене навіть називають «брауеристом». ...Брауер — один з небагатьох композиторів, у творчості яких я приймаю все, мені це близько і зрозуміло, неначе я сам це написав» [3, с. 12]. У тому самому інтерв'ю, говорячи про творчість Е. Віла-Лобоса, В. Доценко відзначає таку якість його стилю, як уміння «традиційними засобами» писати «нетрадиційну музику» [3, с. 12]. Серед творчих інтересів В. Доценка — Р. Діенс — «новатор, який досяг багато чого засобами однієї гітари» [3, с. 12].

Можна зазначити, що В. Доценко перебуває в центрі гітарної творчості й виконавства, бере участь як член журі в різних міжнародних конкурсах і фестивалях, таких як престижні: Київ (міжнародний конкурс гітаристів «Гітас», 2005–2013 рр., голова); Москва (I-й міжнародний конкурс ім. О. Іванова-Крамського, голова, 2002 р.); Санкт-Петербург (I-й міжнародний конкурс гітаристів «Віртуози Петербурга», 2005–2009 рр.); Ужгород (міжнародний конкурс «Срібний дзвін», 2000–2007 рр., голова); Казань (міжнародний конкурс ім. Сагайдашева, 2006, 2010 рр.); Белгород (міжнародний конкурс гітаристів, 2005–2012 рр.); Волгоград (міжнародний конкурс гітаристів «Табула раса», 2005 р.); Тольятті (міжнародний конкурс гітаристів, 2005 р.); Санок, Польща (міжнародний конкурс гітаристів, 2003 р.), Київ-Українка (міжнародний конкурс гітарного виконавства «Дніпровські сузір'я», 2006–2009 рр., голова), Сегед, Угорщина (міжнародний конкурс гітаристів, 2007 р.), Ольштен, Польща (міжнародний конкурс гітаристів, 2009 р.), Москва,

(II-й міжнародний конкурс гітаристів імені А. Фраучі, 2011 р.), Будапешт, Угорщина (міжнародний конкурс гітаристів, 2013 р.) тощо. Він спілкується особисто і творчо з багатьма видатними майстрами в Україні і за кордоном (Л. Брауер (Куба), Р. Діенс (Франція), А. Дезідеріо (Італія), К. Маркіоне (Німеччина), А. фон Вангенхайм (Німеччина), П. Штайдл (Чехія), Ш. Рак (Чехія), Д. Павлович (Угорщина), М. Кошкін (Росія), Б. Которович (Україна), Є. Станкович (Україна) тощо).

У центрі творчих інтересів В. Доценка як виконавця — образ улюбленого ним інструмента, бажання передати свою любов до нього учням. Один з найважливіших методів викладання В. Доценка можна було б охарактеризувати його власним висловом: «Мабуть, одним з моїх головних педагогічних принципів — усе робити з любов'ю, внутрішньою впевненістю і вірою в те, що робиш» [3, с. 10].

Висновки

Таким чином, творчий стиль В. Доценка являє собою зразок мистецтва сучасного виконавця-інтерпретатора і музичного педагога, котрий орієнтується на широке коло знань і навичок, які передбачає професія сучасного музиканта. Спеціалізуючись на «образі гітари», інструмента з практики побутового та прикладного музикування, що долучився до академічної музичної творчості, В. Доценка подає цей інструмент в універсальній естетико-поетичній якості, розкриває виразні та технічні можливості через інтерпретацію творів для гітари провідних майстрів, таких як: Е. Віла-Лобос, Л. Брауер, Р. Діенс та ін. Орієнтуючись на корифеїв гітарного мистецтва ХХ ст., В. Доценка здійснює значну роботу у сфері гітарної педагогіки, готує висококласних гітаристів-виконавців, лауреатів престижних національних і міжнародних конкурсів. Ім'я В. Доценка як члена журі міжнародних гітарних конкурсів відоме в Україні і за її межами. Усе це означає, що постала нагальна необхідність системно-комплексного підходу до вивчення стилю видатного харківського музиканта.

Перспективи подальших досліджень цієї теми пов'язані з детальним висвітленням виникнення і розвитку харківської гітарної школи в контексті музичного мистецтва України ХХ ст.; науковою систематизацією досягнень гітарного класу кафедри народних інструментів України в особі професора В. Доценка та його учнів. Матеріал, викладений у цій статті, лише окреслює основні напрями подальшого дослідження творчості В. Доценка в контексті регіоніки як перспективного і недостатньо розробленого напрямку

у вивченні сучасної української музичної культури, зокрема такої актуальної її галузі, як гітарне мистецтво в контексті традицій національної школи і тенденцій, що характерні для світової гітарної творчості і виконавства.

Список використаних джерел

1. Волков В. / Лики времени или о прошлом и будущем гитары (интервью с В. Доценко) / В. Волков // Гитаристъ. — 2011. — № 1. — С. 6–13.
2. Гаккель Л. О стильной игре [Из наблюдений над интерпретацией фортепианных пьес Прокофьева] / Л. Гаккель // Исполнителю, педагогу, слушателю : Статьи, рецензии. — М. : Сов. композитор, 1988. — С. 75–81.
3. Доценко В. Аспекти виконавського аналізу (на прикладі концерту № 3 «Елегійний» для гітари з оркестром Лео Брауера / В. Доценко // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії практики освіти : зб. наук. пр. / Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського ; [ред. та упоряд. Л. В. Шаповалова — Харків, 2008. — Вип. 23. — С. 111–118.
4. Катрич О. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 — Музичне мистецтво / О. Т. Катрич ; Нац. муз.акад. України ім. П. І. Чайковського. — Київ, 2000. — 17 с.
5. Лобанова М. Западноевропейское музыкальное барокко: проблемы эстетики и поэтики / М. Лобанова. — М. : Музыка, 1994. — 318 с.
6. Назайкинский Е. В. Стиль и жанр в музыке : учеб.пособ. для студ. высш. учеб. заведений / Е. В. Назайкинский. — М. : ВЛАДОС, 2003. — 248 с.
7. Орджиникидзе Г. Место исполнителя в музыкальной культуре / Гиви Орджиникидзе // Сов.музыка. — 1978. — № 8. — С. 63–75.
8. Холопова В. Музыка как вид искусства : учеб.пособ. / В. Холопова. — СПб. : Лань, 2000. — 320 с.
9. Хлоповський В. Барви. Володимир Доценко [дод. до диску] / В. Хлоповський // Барви. Володимир Доценко / Interval. — Україна, 2003. — 1 ел. опт. диск (CD ROM). — Назва з диска.
10. Чередниченко Т. Идеи Ю. Холопова к философии музыки / Т. Чередниченко // LADAMUS. К 60-летию Ю. Н. Холопова : сб. ст. / Моск. гос. конс. им. П. И. Чайковского ; [отв. ред. В. С. Ценова ; ред. А. В. Власов, М. Л. Сторожко ; сост. В. С. Ценова, М. Л. Сторожко. — М., 1992. — С.40–38.]
11. Шаповалова Л. Володимир Доценко — НОМО MUSICUS. Інтерпретологічний коментар / Л. Шаповалова // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії практики освіти : зб. наук.пр. / Харк. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського ; [ред.та упоряд. Л. В. Шаповалова]. — Харків, 2008. — Вип. 23. — С. 157–164.

12. Шаповалова Л. Виконавська рефлексія як об'єкт інтерпретології / Л. Шаповалова // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії практики освіти : зб. наук.пр. / Харк. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського ; [ред.та упоряд. Л. В. Шаповалова]. — Харків, 2007. — Вип. 20. — С. 218–219.

References

1. Volkov V. / Liki vremeni ili o proshlom i budushchem hitary (interviu s V. Dotsenko) / V. Volkov // Hytaryst. — 2011. — № 1. — S. 6–13.
2. Hakkel L. O stilnoy ihre [Iz nabliudenyi nad interpretatsyey fortepiannykh pes Prokofeva] / L. Hakkel // Ispolniteliu, pedagogu, slushatelyu : Stati, retsenzii. — M. : Sov. kompozitor, 1988. — S. 75–81.
3. Dotsenko V. Aspekty vykonavskoho analizu (na prykladi kontsertu № 3 «Elehiinyi» dlia hitary z orkestrom Leo Brauera / V. Dotsenko // Problemy vzaemodii mystetstva, pedahohiky ta teorii praktyky osvity : zb. nauk. pr. / Kharkiv. derzh. un-t mystetstv im. I. P. Kotliarevskoho ; [red. ta uporiad. L. V. Shapovalova — Kharkiv, 2008. — Vyp. 23. — S. 111–118.
4. Katrych O. Indyvidualnyi styl muzykanta-vykonavtsia (teoretychni ta estetychni aspekty) : avtoref. dys. ... kand. mystetstvovnavstva : spets. 17.00.03 — Muzychne mystetstvo / O. T. Katrych ; Nats. muz.akad. Ukrainy im. P. I. Chaikovskoho. — Kyiv, 2000. — 17 s.
5. Lobanova M. Zapadnoevropeiskoe muzykalnoe barokko: problemy estetiki i poetiki / M. Lobanova. — M. : Muzyka, 1994. — 318 s.
6. Nazaykynskiy E. V. Stil i zhannr v muzyke : ucheb. posob. dlya stud. vyssh. ucheb. zavedeniy / E. V. Nazaykynskiy. — M. : VLADOS, 2003. — 248 s.
7. Ordzhinikidze H. Mesto ispolnytelya v muzykalnoy kulture / Hvyv Ordzhinikidze // Sov. muzyka. — 1978. — № 8. — S. 63–75.
8. Kholopova V. Muzyka kak vid iskusstva : ucheb.posob. / V. Kholopova. — SPB. : Lan, 2000. — 320 s.
9. Khlopovskiy V. Barvy. Volodymyr Dotsenko [dod. do dysku] / V. Khlopovskiy // Barvy. Volodymyr Dotsenko / Interval. — Ukraina, 2003. — 1 el. opt. dysk (CD ROM). — Nazva z dyska.
10. Cherednichenko T. Idei Yu. Kholopova k filosofii muzyki / T. Cherednichenko // LADAMUS. K 60-letiyu Yu. N. Kholopova : sb. st. / Mosk. gos. kons. im. P. Y. Chaikovskogo ; [otv. red. V. S. Tsenova ; red. A. V. Vlasov, M. L. Storozhko ; sost. V. S. Tsenova, M. L. Storozhko]. — M., 1992. — S.40–38.
11. Shapovalova L. Volodymyr Dotsenko – HOMO MUSICUS. Interpretolohichniy komentar / L. Shapovalova // Problemy vzaemodii mystetstva, pedahohiky ta teorii praktyky osvity : zb. nauk.pr. / Khark. derzh. un-t mystetstv im. I. P. Kotliarevskoho ; [red.ta uporiad. L. V. Shapovalova]. — Kharkiv, 2008. — Vyp. 23. — S. 157–164.
12. Shapovalova L. Vykonavska refleksiiia yak obiekty interpretolohii / L. Shapovalova // Problemy vzaemodii mystetstva, pedahohiky ta teorii praktyky osvity : zb. nauk.pr. / Khark. derzh. un-t mystetstv im. I. P. Kotliarevskoho ; [red.ta uporiad. L. V. Shapovalova]. — Kharkiv, 2007. — Vyp. 20. — S. 218–219.

■ UDK 7.071.4:787.61(477.54)

Tkachenko V. M., Candidate of Art Criticism, Associate Professor, Kharkiv National University of Arts I. P. Kotlyarevsky, Kharkiv
vladimir_dozenko@mail.ru

**VOLODYMYR DOTSENKO AND HIS GUITAR SCOOL
(TO THE 25 TH ANNIVERSARY OF CLASS GUITAR KHARKIV
NATIONAL UNIVERSITY OF ARTS I. P. KOTLYAREVSKY)**

The aim of the study is to reveal the essence of the categories «performing style», «individual style of the musician-performer» in its modern sense, and extrapolation to the personality and work of the outstanding Kharkiv musician V. Dotsenko.

Research methodology. This article is an example of system-integrated approach to the study of creative style of Prof. V. Dotsenko — a Merited Artist of Ukraine, renowned head of the modern performing and teaching guitar school in Kharkiv.

Novelty. The following components of V. Dotsenko's activity are reviewed- performance, pedagogy, and organization al a spect. Ideological and artistic principles of thinking and creative work of the musician are classified. Special at tention is given to the repertoire; the artist's priorities in this field are marked out and grounded.

Results. Based on the analysis of records and concert performances of V. Dotsenko, reviews in the press, interviews of the musician the figures of the major contemporary and classic authors who composed music for the guitar are distinguished and it forms the basis of musicians repertoire. The article shows the progressive educational guidelines of professor V. Dotsenko that have allowed him to educate a great number of winners of prestigious national and international guitar competitions (more than 70 prize-winners).

The **practical significance.** At the end of the article, the conclusions about the importance of in-depth study of regional particularities and national importance of Kharkov guitar school as an important component of modern Ukrainian music are drawn.

Key words: style in music, performing style, individual style of the musician-performer, Prof. V. Dotsenko, the guitar school in Kharkiv.

Надійшла до редколегії 06.05.2015 р.